

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/044 van 21 april 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Schooltoeslag – Pedagogische voorwaarden – Tuchtmaatregel – Uitsluiting

Verzoekster gaat niet akkoord met de beslissing van de uitbetalingsactor, waarbij de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) voor het schooljaar 2021-2022 wordt teruggevorderd. Deze beslissing werd genomen omdat haar zoon voor het betrokken schooljaar niet voldaan zou hebben aan de pedagogische voorwaarden waardoor de verzoekster de schooltoeslag onterecht zou ontvangen hebben.

De ratio legis om de jongeren op de schoolbanken te houden met de schooltoeslag als financiële incentive, komt tot uitdrukking in strikt bepaalde ijkpunten, namelijk een inschrijving in het begin van het schooljaar, voldoende aanwezigheid, en nog steeds ingeschreven zijn op 30 juni van het schooljaar.

Uit de beschikbare gegevens inzake de schoolhistoriek blijkt de zoon van verzoekster te zijn uitgeschreven op school op 31 mei 2022 met als vermelding van de aanleiding voor de uitschrijving: tucht.

De Geschillencommissie stelt vast dat de jongere na zijn uitschrijving op 31 mei 2022 in het secundair onderwijs niet meer opnieuw werd ingeschreven in een Vlaamse onderwijsinstelling in de laatste maand van het schooljaar 2021-2022. Er was derhalve op 30 juni 2022 geen inschrijving meer zoals wettelijk vereist opdat de schooltoeslag definitief zou verworven zijn. De verzoekster stelt dat haar zoon tegen zijn en haar wil werd uitgeschreven en dat hij had moeten ingeschreven blijven tot 30 juni omdat hij nergens anders terecht kon gezien het naderende einde van het schooljaar.

Uit de beschikbare elementen blijkt dat de zoon van verzoekster als gevolg van een tuchtmaatregel definitief werd uitgesloten door de school op 31 mei 2022. Aangezien deze tuchtsanctie het gevolg was van het eigen gedrag van de jongere zoals blijkt uit het schrijven van 2 mei 2022 van de school dat door verzoekster werd voorgelegd, lijkt er evenmin sprake te zijn van overmacht.

Gegeven het feit dat de jongere niet meer was ingeschreven in een onderwijsinstelling op 30 juni van het schooljaar 2021-2022 was bijgevolg niet voldaan aan de pedagogische voorwaarden zoals bepaald in de artikelen 32 en 34 Groeipakketdecreet.

De verzoekster haalt in haar verzoek aan dat haar zoon had moeten ingeschreven zijn tot 30 juni en hij nergens anders terecht kon omdat het bijna het einde van het schooljaar was. (*"..... werd uitgeschreven door de school op 31/05/2022 en hij moest ingeschreven tot 30/06 zijn op school. Hij heeft zich niet zelf uitgeschreven. Helaas kon hij nergens anders het was bijna eind van het schooljaar."*)

De Geschillencommissie stelt aan de hand van de beschikbare digitale informatie op de website van de Vlaamse Overheid - Onderwijs en Vorming vast dat als het kind in de loop van een schooljaar definitief wordt uitgesloten, de school in kwestie samen met het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) de ouders dient te helpen zoeken naar een nieuwe school:

"Definitieve uitsluiting

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk doch ongegrond is, in die zin dat er geen recht is op een selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2021-2022 aangezien hij niet meer was ingeschreven in het onderwijs op 30 juni van dit schooljaar; Indien verzoekster zou menen dat haar zoon had moeten ingeschreven zijn tot 30 juni van het betrokken schooljaar omdat het onmogelijk was om hem nog in een andere school in te schrijven gezien het naderende einde van het betrokken schooljaar, dient zij zich hiertoe tot de school te wenden opdat de gegevens uit de authentieke bron waarop de verwerende partij zich actueel baseert zouden kunnen geregulariseerd worden.

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2023/044

21 april 2023

REPERTORIUMNR. GC/22/A0396

INZAKE :, wonende te,

- Verzoekster -

TEGEN : met maatschappelijke zetel te,

- Verwerende partij –

1. Over het procedureverloop

Gelet op het verzoek dat door de verzoekster werd ingediend per e-mail d.d. 27 december 2022 bij de Geschillencommissie Groeipakket¹, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 15 december 2022;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 3 maart 2023 waarbij aan de verzoekster werd meegedeeld dat haar verzoek ontvankelijk is;

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen mondeling kunnen verdedigen op de zitting van 21 april 2023 of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch de verzoekster, noch de verwerende partij verschenen is of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 21 april 2023;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak

Het verzoekschrift is gericht tegen de terugvorderingsbeslissing van de verwerende partij d.d. 15 december 2022 waarbij de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) voor (°.....2005) voor het schooljaar 2021-2022 voor een bedrag van 677,91 EUR van de verzoekster wordt teruggevorderd. In dezelfde beslissing wordt ook de selectieve participatietoeslag voor (°2003) voor het schooljaar 2021-2022 voor een bedrag van 677,91 EUR van de verzoekster teruggevorderd.

Volgens de verwerende partij zou voor betrokken schooljaar niet voldaan hebben aan de pedagogische voorwaarden waardoor de verzoekster de schooltoeslag voor onterecht zou ontvangen hebben.

Uit de beschikbare gegevens inzake de schoolhistoriek blijkt te zijn uitgeschreven op school op 31 mei 2022 met als vermelding van de aanleiding voor de uitschrijving: tucht.

De verzoekster stelt in haar verzoek dat zij akkoord gaat met de beslissing tot terugvordering van de schooltoeslag voor wat het kind betreft, doch dat zij niet akkoord gaat met de terugvordering van de schooltoeslag voor haar zoon

3. Standpunt van de verzoekster

In haar verzoek d.d. 27 december 2022 heeft de verzoekster haar grieven als volgt verwoord:

"Ik moest een bedrag van 1355,82 terug te storten op rekening van"

Hierbij stuur ik u de foto's van de ontvangen brief.

Voor ben ik ermee akkoord alhoewel dat hij een ongeluk heeft gehad die hem volledig heeft veranderd en leidt hem tot een psychische probleem waardoor hij uit de school werd gezet.

..... werd uitgeschreven door de school op 31/05/2022 en hij moest ingeschreven tot 30/06 zijn op school. Hij heeft zich niet zelf uitgeschreven.

Helaas kon hij nergens anders het was bijna eind van het schooljaar.

Nu moet ik de ontvangen studietoelage van ook terugbetalen. [School hebben hem uitgeschreven tegen zijn wil en zeker tegen mijn wil].

Ik vind dit oneerlijk om de schooltoelage terug te betalen van een zijde hij ging naar school tot ze hem zelf uitgeschreven hebben ander zijde [1maand voor schoolvakantie].

Alvast bedankt voor uw hulp.”

In een aanvullende e-mail d.d. 26 januari 2023 bezorgde de verzoekster het secretariaat van de Geschillencommissie nog een afschrift van de bestreden beslissing van de verwerende partij d.d. 15 december 2022 en een afschrift van een schrijven van deschool te d.d. 2 mei 2022 alwaar schoolgaande was tijdens het schooljaar 2021-2022.

“Beste,

Hierbij vindt u wat de school naar ons heeft gestuurd i.v.m schorsing van

Communicatie brief van heb ik ook hier bezorgd.

Alvast bedankt voor uw medewerking.”

4. Standpunt van verwerende partij

- brief d.d. 15 december 2022 van de verwerende partij aan de verzoekster met betrekking tot de toekenning van de selectieve participatietoelage:

“We hebben jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht over de periode van **09/2021** tot **09/2021**. We hebben vastgesteld dat je een bedrag van **€1.355,82** kreeg waar je geen recht op had.

Een leerling in het secundair onderwijs heeft geen recht op een schooltoelage als hij of zij gedurende 2 opeenvolgende schooljaren onvoldoende aanwezig was. Aangezien zowel in het schooljaar in kwestie als in het voorafgaande schooljaar minstens 30 halve schooldagen ongewettigd afwezig was, is er geen recht op de schooltoelage voor het schooljaar 2021-2022 voor (art. 34§2 Groeipakketdecreet)

En ook een leerling die niet ingeschreven was in een onderwijsinstelling op 30 juni van het schooljaar waarvoor de schooltoelage werd betaald, heeft geen recht op de schooltoelage, tenzij de leerling in het secundair onderwijs in de loop van het schooljaar zijn kwalificatie behaalde. (art. 25, 3de lid Groeipakketdecreet) was uitgeschreven op 31/05/2022. Hierdoor is er ook geen recht op de schooltoelage voor het schooljaar 2021-2022 voor

De aanpassing(en) van één of meerdere rechten leidde tot de volgende herberekening:

Periode	Type toeslag	Datum betaling	Rechtsbedrag(1) voor regularisatie	Rechtsbedrag(1) na regularisatie	Verschil
09/2021	Selectieve participatie	08/11/2021	€677,91	€0,00	€-677,91
09/2021	Selectieve participatie	08/11/2021	€677,91	€0,00	€-677,91
Totaal:			€1.355,82	€0,00	€1.355,82

De verjaringstermijn bedraagt drie jaar (Art.97 Decreet Groeipakket). Rekening houdend met die verjaringstermijn is geen enkele betaling verjaard.

Concreet betekent dit dat wij een bedrag van **€1.355,82** van je terugvorderen (Art.92/Art.103§1 Decreet Groeipakket). Het detail van de berekening kan je terugvinden op de volgende pagina.

Wij houden 10% in op de volgende betalingen die je van ons ontvangt (Art.103,§1, van het Decreet Groeipakket. Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.

Als je geen betalingen meer ontvangt van ons, dan vragen wij je om binnen de 45 dagen **€1.355,82** te storten op de rekening van, -
Vermeld als gestructureerde mededeling +++.....+++.

Als je het bedrag niet kan terugbetalen, kan je ons een aanvraag sturen om (gedeeltelijk) af te zien van de terugvordering. We beslissen daarover na een sociaal onderzoek. Heb je het moeilijk om het bedrag in een keer terug te betalen, dan kunnen we samen een terugbetalingsplan opstellen.

Heb je een klacht of ga je niet akkoord met de beslissing? Je vindt hierna een overzicht van de klachtenprocedures en de mogelijkheid tot beroep.

Mocht je nog vragen hebben, contacteer ons gerust. Je vindt de gegevens bovenaan deze brief. Een vraag over de wijze van terugbetaling? Contacteer onze bevoegde dienst rechtstreeks per mail via"

- **e-mail d.d. 9 maart 2023 van de verwerende partij aan het secretariaat van de Geschillencommissie Groeipakket:**

De verwerende partij bezorgde per e-mail d.d. 9.3.2023 haar standpunt als volgt:

“Ik heb weinig toe te voegen aan onze terugvorderingsbrief. Om de pedagogische voorwaarden te beoordelen voor de schooltoeslag controleren we o.a. de inschrijving op de laatste dag van het schooljaar (art. 25, derde lid juncto art. 32 en 34, § 1, 1° Groeipakketdecreet van 2018). was niet meer ingeschreven waar hij voorheen school liep. Ook de uitzondering uit artikel 34, § 1, 1° in fine Groeipakketdecreet van 2018 kunnen we hier niet toepassen want er werd geen kwalificatie behaald. Dat het hier om enige vorm van overmacht zou gaan kan ik helemaal niet bijtreden. De schooltoeslag is een participatietoeslag die fundamenteel impliceert dat een leerling (voldoende) in het schoolleven participeert. Het is net omdat meermaals en volhardend zich hier niets van aantrok dat de school de nood voelde om dergelijke tuchtmaatregel op te leggen. Over waarom een andere school niet wou inschrijven, wat in principe zou kunnen binnen de 15 dagen, kan ik niet oordelen. Misschien heeft dit iets te maken met instapmomenten? Wat er ook van zij, vanuit ons standpunt lijkt dit dossier correct afgehandeld en is het niet mogelijk om verder in te grijpen. Er is ook een duidelijk verband tussen het voorliggende probleem en gebrekkige participatie in het schoolleven.”

5. Beoordeling ten gronde

Het verzoek heeft betrekking op de gegrondheid van de terugvordering van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) voor het kind (°2005) voor het schooljaar 2021-2022. De verzoekster stelt uitdrukkelijk in haar verzoek dat zij akkoord gaat met de terugvordering van de schooltoeslag voor zodat de Geschillencommissie zich enkel

uitspreekt over het onderdeel van de beslissing wat betreft de terugvordering van de schooltoeslag
VOOR

5.1. Schooltoeslag

5.1.1. Situering

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet de toekenningsvoorwaarden voor de schooltoeslag:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25 Groeipakketdecreet² bepaalt voor de toekenning van de selectieve participatietoelagen voor het schooljaar 2021-2022:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

² Volledigheidshalve kan hier gemeld worden dat artikel 25 werd gewijzigd door het decreet van 10 juli 2020 tot wijziging van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, met inwerkingtreding op 1 augustus 2020 voor de toekenning van de selectieve participatietoelagen vanaf het schooljaar 2020-2021. Voordien luidde het artikel 25 als volgt: *“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie.”*

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

Uit de memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet blijkt dat men een eenvormige ijkdatum heeft willen bepalen, als volgt:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt rekening gehouden met de toestand op 31 december³ van het betrokken schooljaar. Door deze maatregel worden alle leerlingen binnen één schooljaar gelijk behandeld.

(...)

Wat betreft de pedagogische toestand wordt een foto genomen op de laatste schooldag van juni van het betrokken schooljaar, vermits de zomervakantie van de leerlingen in het basis- en het secundair onderwijs daarna start.”

Uit de memorie van toelichting blijkt tevens de ratio legis van de selectieve participatietoelage als extra financiële ondersteuning voor de schoolkosten voor gezinnen met een beperkt inkomen als volgt:

“Dit is een jaarlijkse financiële tegemoetkoming om een bijdrage te leveren aan de democratisering van het onderwijs, en die onder bepaalde voorwaarden wordt toegekend aan de leerling ter ondersteuning van zijn deelname aan het onderwijs, of aan de student, bovenop de studietoelage ter ondersteuning van zijn deelname aan het hoger onderwijs.”

5.1.2. Pedagogische voorwaarden: relevante decretale bepalingen

In het Groeipakketdecreet wordt inzake de pedagogische voorwaarden een onderscheid gemaakt naargelang het kind kleuteronderwijs, lager onderwijs of secundair onderwijs volgt.

Vermits het verzoek van verzoekster is gericht tegen de terugvorderingsbeslissing betreffende het kind (°2005) die schoolgaand was in het secundair onderwijs, worden hierna specifiek de pedagogische voorwaarden voor leerlingen in het secundair onderwijs geciteerd. De voorwaarden zijn evenwel vrij gelijklopend voor het lager onderwijs en kleuteronderwijs.

De pedagogische voorwaarden houden in dat de leerling moet ingeschreven zijn in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, voldoende aanwezig moet zijn en nog steeds ingeschreven dient te zijn op 30 juni van het betreffende schooljaar.

- **Voor het secundair onderwijs zijn deze voorwaarden als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:**

Artikel 32 Groeipakketdecreet:

“Een selectieve participatietoelage secundair onderwijs kan worden toegekend aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor secundair onderwijs of aan een rechthebbende leerling die de leertijd zoals bedoeld in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap volgt in een door de

³ Cf. vorige voetnoot (intussen is niet meer de ijkdatum 31 december maar wel 31 augustus van toepassing).

Vlaamse Regering erkend centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.”

Artikel 34 Groeipakketdecreet:

“§1. Aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, wordt geen selectieve participatietoelage secundair onderwijs toegekend in een van de volgende gevallen:

1° in het schooljaar in kwestie is hij niet ingeschreven in een onderwijsinstelling of centrum als vermeld in artikel 32;

2° hij is ongewettigd afwezig geweest;

3°⁴tijdens het schooljaar uiterlijk 21 dagen na de datum van uitschrijving uit een instelling voor secundair onderwijs of uit de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32 is hij niet opnieuw ingeschreven in een instelling voor secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32.

In afwijking van het eerste lid, 3°, behoudt de rechthebbende leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs of een centrum zoals bedoeld in artikel 32, zijn toelage, op voorwaarde dat hij in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie behaalde.

§ 2. Een leerling wordt tijdens een schooljaar geacht niet voldoende aanwezig te zijn als de leerling gedurende het schooljaar in kwestie 30 al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs, en/of het werkplekleren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni, en als hij gedurende het schooljaar dat voorafgaat aan het schooljaar in kwestie 30, al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs of de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor gewoon of buitengewoon basisonderwijs, en/of het werkplekleren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni.

§ 3. Een leerling in het secundair onderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs wordt geacht aanwezig te zijn wanneer deze tijdens de lessen of het werkplekleren daadwerkelijk aanwezig is of niet ongewettigd afwezig is.

Een leerling is ongewettigd afwezig wanneer deze problematisch afwezig is, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken.

⁴ Artikel 34, §1, 3° werd gewijzigd door het decreet van 1 juli 2022 tot wijziging van artikel 5 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie, tot wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018 en tot uitlegging van artikel 8 van het Groeipakketdecreet van 2018 (B.S. 29.07.2022) met inwerkingtreding op 1 september 2021. Voordien luidde het artikel 34, §1, 3° als volgt: “uiterlijk vijftien kalenderdagen na de datum van uitschrijving uit een instelling voor secundair onderwijs of uit de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32 is hij niet opnieuw ingeschreven in een instelling voor secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32.

In afwijking van het eerste lid, 3°, behoudt de rechthebbende leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs of een centrum zoals bedoeld in artikel 32, zijn toelage, op voorwaarde dat hij in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie behaalde. kalenderdagen.”

In afwijking van het tweede lid is een leerling die met een erkende leerovereenkomst of -verbintenis in het kader van de leertijd een opleiding volgt in een erkend en gesubsidieerd centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, onwettig afwezig wanneer deze problematisch afwezig is als vermeld in de uitvoeringsreglementering aangenomen door de Vlaamse Regering in het kader van de leertijd krachtens artikelen 58 en 59 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

§ 4. In afwijking van paragraaf 2, bepaalt de Vlaamse Regering het aantal halve schooldagen dat een leerling in het voltijds secundair onderwijs maximaal per schooljaar ongewettigd afwezig mag zijn, wanneer de onderwijsinstelling in kwestie overeenkomstig artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 augustus 2001 houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs, over een afwijkende uurregeling beschikt.”

- **De memorie van toelichting verstrekt de volgende toelichting bij de voormelde artikelen 32 en 34 Groeipakketdecreet:**

Betreffende artikel 32 Groeipakketdecreet:

*“Dit artikel bepaalt in welke secundaire scholen of welke centra leerlingen zich moeten inschrijven om een selectieve participatietoeslag te krijgen. Er kan opnieuw verwezen worden naar de toelichting onder artikel 26.
(...)”*

Betreffende artikel 34 Groeipakketdecreet:

“Net zoals het belangrijk is om leerlingen in het lager onderwijs van bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen en te houden (cf. artikel 30), geldt dit des te meer voor leerlingen in het secundair onderwijs, met inbegrip van leerlingen in het stelsel leren en werken.

Ten eerste dient de leerling uiteraard ingeschreven te zijn (en te blijven voor het ganse schooljaar).

Ten tweede mag de leerling niet te vaak ongewettigd afwezig zijn geweest. Dit wordt vastgesteld aan de hand van artikel 16, §§ 1, 2° tot en met 3 Decreet Studiefinanciering.

Ten derde moet de leerling die is uitgeschreven uiterlijk vijftien kalenderdagen na de datum van uitschrijving in het secundair onderwijs opnieuw zijn ingeschreven in het secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32. In afwijking hiervan behoudt de leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is zijn toelage, op voorwaarde dat de leerling in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie reeds behaald had.

*Het sanctioneringsmechanisme van het lager onderwijs is bijgevolg ook van toepassing in het secundair onderwijs.
(...)”*

De memorie van toelichting betreffende artikel 30 waarnaar in de voorgaande passages wordt verwezen, bepaalt als volgt:

*“Het is belangrijk om kinderen meteen bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen én hen daar te houden. De selectieve participatietoelage speelt hierin een rol van betekenis, net zoals voorheen de schooltoelage deed, door het recht op de selectieve participatietoelage te koppelen aan enerzijds de schoolinschrijving en anderzijds de voldoende aanwezigheid. De leerling dient telkens aan beide voorwaarden te voldoen.
(...)”.*

5.1.3. Administratieve praktijk

- Elektronische gegevensuitwisseling:

De elektronische gegevensuitwisseling tussen het departement Onderwijs en de uitbetalingsactoren die de uitbetalingsactoren toelaat het recht op de schooltoelage automatisch te onderzoeken zonder een aanvraag van het gezin, is als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:

Artikel 36 Groeipakketdecreet:

“§1. Om het recht op en het bedrag van een selectieve participatietoelage in het secundair onderwijs vast te stellen, meldt het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming aan Kind en Gezin:

1° welke leerlingen in welk structuuronderdeel zijn ingeschreven in een onderwijsinstelling of een centrum als vermeld in artikel 32;

2° de datum van inschrijving;

3° de datum van eventuele uitschrijving;

4° welke leerlingen ongewettigd afwezig zijn geweest als vermeld in artikel 34, § 2 tot en met § 4.

§2. Kind en Gezin meldt aan het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming het aantal kinderen dat selectieve participatietoelagen secundair onderwijs ontvangt.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2, moeten worden meegedeeld. De Vlaamse Regering bepaalt ook welke instellingen aan Kind en Gezin moeten melden dat een leerling een interne leerling is en de wijze waarop ze dat moeten melden.”

De memorie van toelichting betreffende artikel 36 Groeipakketdecreet verstrekt daarbij de volgende toelichting:

“Dit artikel bepaalt welke gegevens het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming moet meedelen aan Kind en Gezin, teneinde te kunnen nagaan of de leerling aan de decretale pedagogische voorwaarden van de selectieve participatietoelage secundair onderwijs voldoet en op welk bedrag een leerling recht heeft.

De uitbetalingsactoren zullen wat betreft de pedagogische gegevens, en de gegevens betreffende welke leerlingen in het 3de leerjaar van de 3de graad voltijds technisch of beroepssecundair zitten, en welke leerlingen secundair onderwijs en welke leerlingen het stelsel leren en werken volgen enkel rekening houden met de informatie die door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming wordt bezorgd aan Kind en Gezin.

(...)”

- Administratieve onderrichtingen:

Uit de Toelichtingsnota nr. 13 d.d. 29.01.2021 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de vaststelling en de betaling van de selectieve participatietoelage (schooltoelage) vanaf

het schooljaar 2020-2021 blijken de volgende administratieve onderrichtingen voor de uitbetalingsactoren inzake de wijze waarop zij het recht op de schooltoeslag dienen vast te stellen aan de hand van de elektronische gegevens van het departement Onderwijs:

*“(…) Om na te gaan of de leerling onderwijs volgt in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde, of gesubsidieerde onderwijsinstelling kunnen de uitbetalingsactoren zich **enkel** baseren op de gegevens van Onderwijs. Als de gegevens uit de flux afkomstig van Onderwijs betwist worden, kan het dossier enkel aangepast worden op basis van verbeterde gegevens meegedeeld door Onderwijs. De uitbetalingsactoren dienen anomalieën dienaangaande te signaleren aan het team Kring.info@kindengezin.be.”*

“2.3. Secundair Onderwijs en leerlingen van de opleiding verpleegkunde in het hoger beroepsonderwijs (HBO5-verpleegkunde)

De rechthebbende leerling in het secundair onderwijs en HBO5-verpleegkunde moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- *ingeschreven zijn in secundair onderwijs of in HBO5-verpleegkunde;*
- *gerechtigd zijn om secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde te volgen;*
- *leeftijdsvoorwaarde: ≤ 22 jaar in het schooljaar; in het schooljaar 2020/2021 is dat ≤ 22 jaar voor of op 31 augustus 2021.*
Uitzondering: er geldt geen leeftijdsgrens voor rechthebbende leerlingen die onderwijs volgen in het buitengewoon secundair onderwijs of die HBO5-verpleegkunde volgen;
- *voldoende aanwezig zijn in het lopende en voorafgaande schooljaar, d.w.z. minder dan 30, al dan niet gespreide, halve schooldagen ongewettigd afwezig per schooljaar;*
- *bij verandering van school in de loop van het schooljaar, mag er niet meer dan 15 kalenderdagen verschil zijn tussen de uitschrijving in de vroegere school en de inschrijving in de nieuwe school.*

Indien de leerling 2 schooljaren op rij meer dan 29 halve dagen per schooljaar ongewettigd afwezig was op school wordt de schooltoeslag voor het 2^e schooljaar teruggevorderd. Echter wanneer de leerling op 30 juni 2021 niet meer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs, maar in de loop van het schooljaar 2020/2021 zijn kwalificatie behaalde, behoudt hij zijn recht op schooltoeslag voor het schooljaar 2020/2021.

(..).

2.3.1. Gegevensvergaring in de automatische procedure en in de manuele alarmbelprocedure

De inschrijving in het secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde blijkt uit de (maandelijkse) dump Inschrijvingen van “Onderwijs”, alsook uit de schoolinschrijvingen_Attest17 tot 25 jaar.

Uit deze dump van Onderwijs zal ook blijken of de leerling bij verandering van school in de loop van het schooljaar tijdig (binnen 15 kalenderdagen) opnieuw ingeschreven is in een andere school. Als de leerling ingeschreven is dient ook te worden aangenomen dat hij gerechtigd is om secundair onderwijs te volgen.

Of de leerling voldoende aanwezig was op school blijkt uit de consultatiestroom “Aanwezigheden” van Onderwijs. Via de dump & consultatiestroom van Onderwijs worden de problematische afwezigheden meegedeeld. (…)”.

5.1.4. Toegepast op het voorliggende dossier

Uit de argumentatie die de verwerende partij verstrekke, blijkt dat de schooltoeslag voor
..... voor het schooljaar 2021-2022 diende te worden teruggevorderd omdat niet meer

ingeschreven was in het secundair onderwijs op de laatste dag van het betrokken schooljaar (30 juni 2022). werd immers door de school waar hij schoolgaand was na een preventieve schorsing uitgeschreven op 31 mei 2022 ingevolge een opgelegde tuchtmaatregel.

De Geschillencommissie meent vooreerst dat de verwerende partij op basis van de beschikbare gegevens uit de authentieke bron (departement Onderwijs) correct de wettelijke bepalingen en de administratieve onderrichtingen heeft toegepast.

Uit consultatie van de beschikbare gegevens in de databank KRING⁵ blijkt er inderdaad een uitschrijving van te zijn geregistreerd op datum van 31 mei 2022.

Vanuit de ratio legis om de leerlingen op de schoolbanken te houden, gelden inderdaad strikte pedagogische voorwaarden waarbij de schooltoeslag in feite conditioneel wordt uitbetaald: met name kan de schooltoeslag pas werkelijk als definitief verworven beschouwd worden indien na afloop van het schooljaar blijkt dat het kind op 30 juni van het schooljaar nog steeds ingeschreven was en het kind voldoende aanwezig was tijdens het voorbije schooljaar.

De verzoekster stelt dat zich niet zelf heeft uitgeschreven, dat dit tegen haar en zijn wil is gebeurd en ook nergens anders terecht kon omwille van het feit dat het schooljaar bijna ten einde liep.

5.1.5. Kenmerken van de schooltoeslag

De Geschillencommissie stelt vast dat de schooltoeslag op juridisch vlak vrij sterk verschilt van de basiskinderbijslag. Immers, de basiskinderbijslag wordt op maandelijkse basis betaald naargelang al dan niet voor die maand voldaan is aan de toekenningsvoorwaarden.

De schooltoeslag kan bovenop de basiskinderbijslag worden betaald als een selectieve financiële tussenkomst mits voldaan is aan specifieke en gerichte voorwaarden die de participatie aan het onderwijs financieel willen stimuleren. Het gaat om een eenmalig bedrag dat bij het begin van het schooljaar voorlopig wordt toegekend, maar dat enkel als definitief verworven kan beschouwd worden als voldaan is aan bepaalde voorwaarden die zich nog moeten voltrekken: meer bepaald moet het kind dat ingeschreven is, nog steeds ingeschreven zijn op 30 juni van het schooljaar. Er is ook niet voorzien in de regelgeving dat de schooltoeslag proportioneel zou kunnen toegekend worden naargelang het aantal maanden van het schooljaar dat de jongere de pedagogische voorwaarden vervulde. Voldoe je aan het einde van het schooljaar niet meer aan alle gestelde voorwaarden, dan verlies je het volledige bedrag dat werd toegekend bij het begin van het schooljaar.

5.1.6. Overwegingen en beoordeling

De voormelde ratio legis om de jongeren op de schoolbanken te houden met de schooltoeslag als financiële incentive, komt tot uitdrukking in strikt bepaalde ijkpunten, namelijk een inschrijving in het begin van het schooljaar, voldoende aanwezigheid, en nog steeds ingeschreven zijn op 30 juni van het schooljaar.

De Geschillencommissie stelt vast dat na zijn uitschrijving op 31 mei 2022 in het secundair onderwijs niet meer opnieuw werd ingeschreven in een Vlaamse onderwijsinstelling in de laatste maand van het schooljaar 2021-2022. Er was derhalve op 30 juni 2022 geen inschrijving meer zoals

⁵ Kruispunt Informatiestromen Groeipakket.

wettelijk vereist opdat de schooltoeslag definitief zou verworven zijn. De verzoekster stelt dat haar zoon tegen zijn en haar wil werd uitgeschreven en dat hij had moeten ingeschreven blijven tot 30 juni omdat hij nergens anders terecht kon gezien het naderende einde van het schooljaar.

Uit de beschikbare elementen blijkt dat als gevolg van een tuchtmaatregel definitief werd uitgesloten door de school op 31 mei 2022. Aangezien deze tuchtsanctie het gevolg was van het eigen gedrag van de jongere zoals blijkt uit het schrijven d.d. 2 mei 2022 van deschool te dat door verzoekster werd voorgelegd, lijkt er evenmin sprake te zijn van overmacht.

Gegeven het feit dat niet meer was ingeschreven in een onderwijsinstelling op 30 juni van het schooljaar 2021-2022 was bijgevolg niet voldaan aan de pedagogische voorwaarden zoals bepaald in de artikelen 32 en 34 Groeipakketdecreet.

De verzoekster haalt in haar verzoek aan dat had moeten ingeschreven zijn tot 30 juni en hij nergens anders terecht kon omdat het bijna het einde van het schooljaar was. (“..... werd uitgeschreven door de school op 31/05/2022 en hij moest ingeschreven tot 30/06 zijn op school. Hij heeft zich niet zelf uitgeschreven.

Helaas kon hij nergens anders het was bijna eind van het schooljaar.”)

De Geschillencommissie stelt aan de hand van de beschikbare digitale informatie op de website van de Vlaamse Overheid - Onderwijs en Vorming vast dat als het kind in de loop van een schooljaar definitief wordt uitgesloten, de school in kwestie samen met het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) de ouders dient te helpen zoeken naar een nieuwe school:

“Definitieve uitsluiting

Voordat een school een leerling definitief kan uitsluiten, moet de klassenraad samenkomen. In de klassenraad zit ook een medewerker van het CLB die advies kan geven.

Als een leerling wordt uitgesloten tijdens het schooljaar, is de school verplicht om samen met de ouders en het CLB op zoek te gaan naar een andere school. Zolang er geen andere school is gevonden, blijft de leerling ingeschreven in de oude school. De leerling mag niet deelnemen aan de lessen of andere activiteiten.

De school kan ook beslissen om de uitsluiting te laten ingaan op 31 augustus. De leerling mag dan nog deelnemen aan de lessen en examens, maar moet een andere school zoeken voor het volgende schooljaar.” [Schorsing op school | Vlaanderen.be](https://www.vlaanderen.be/schorsing-op-school)

Zie ook:

“Uitsluiting

*Als je kind zich ernstig misdraagt, riskeert het een tuchtstraf: een **tijdelijke of definitieve uitsluiting**. Een tijdelijke uitsluiting duurt minimaal 1 en maximaal 15 opeenvolgende lesdagen in het voltijds secundair onderwijs en maximaal 21 opeenvolgende kalenderdagen in het deeltijds secundair onderwijs.*

De school moet bij een tuchtprocedure strikt de officiële regels volgen. Zo moet de school eerst andere pistes hebben overwogen, vooraleer ze een tuchtstraf geeft. Ze is ook verplicht om vooraf het advies van de klassenraad in te winnen.

*Je kan **beroep aantekenen** tegen een definitieve uitsluiting. In het schoolreglement lees je welke regels je dan moet volgen. Je mag het **tuchtdossier** van je kind inkijken en je hebt het recht om gehoord te worden. Je kan je laten bijstaan door een vertrouwenspersoon. Bovendien moet de school elke beslissing om een tuchtstraf op te leggen, schriftelijk motiveren. Voor een beroep tegen een definitieve uitsluiting moet de school in elk geval een beroepscommissie installeren, waar naast interne leden ook externe leden moeten in zetelen.*

*Als je kind in de loop van het schooljaar **definitief uitgesloten** wordt, dan moet de school samen met het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) helpen zoeken naar een nieuwe school. Zolang die niet is gevonden, blijft je kind ingeschreven in de 'oude' school. Die school kan intussen voor opvang zorgen, maar dat is niet verplicht. Als je kind van school verandert, mag de 'nieuwe' school weliswaar op de hoogte worden gebracht over het tuchtdossier van je kind, maar moet ze je kind de kans geven om met een schone lei te beginnen.*

*Een definitieve uitsluiting die ingaat tijdens de laatste maanden van het schooljaar is een bijzonder zware maatregel. Daarom kan een school ervoor kiezen om de definitieve uitsluiting uit te stellen tot de **laatste dag van het schooljaar: 31 augustus**. Dan moet je voor het volgende schooljaar uitkijken naar een andere school, maar mag je kind in het lopende schooljaar nog deelnemen aan de lessen en examens in de school die uitsluit. Ondertussen moeten de school en het CLB mee op zoek naar een nieuwe school.*

*Naast tuchtsancties is er ook de **preventieve schorsing**. Dat is geen tuchtstraf, maar een bewarende maatregel die de school moet toelaten opnieuw een sereen klimaat te creëren en te onderzoeken of een tuchtsanctie aangewezen is. Een preventieve schorsing is een ernstig signaal dat je kind een tuchtstraf kan oplopen.” [Straffen en uitsluiten in het secundair onderwijs - voor ouders \(vlaanderen.be\)](http://www.vlaanderen.be)*

Er is in casu geen uitsluitsel over de vraag of de school samen met het CLB na de uitsluiting van haar verplichting is nagekomen om een nieuwe school te zoeken. Mogelijks is dit niet gebeurd gezien het nakende einde van het schooljaar. Mogelijks had de school er ook voor kunnen opteren om de definitieve uitsluiting uit te stellen tot het einde van de zomervakantie.

Niettemin meent de Geschillencommissie dat voormelde zaken niet afdoen aan het feit dat overeenkomstig de Groeipakketregelgeving niet voldaan was aan de voorwaarde dat de jongere op 30 juni van het schooljaar dient ingeschreven te zijn opdat de schooltoeslag definitief verworven zou zijn.

6. Beslissing

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk doch **ongegrond** is, in die zin dat er geen recht is op een selectieve participatietoelage voor voor het schooljaar 2021-2022 aangezien hij niet meer was ingeschreven in het onderwijs op 30 juni van dit schooljaar; Indien verzoekster zou menen dat had moeten ingeschreven zijn tot 30 juni van het betrokken schooljaar omdat het onmogelijk was om nog in een andere school in te schrijven gezien het nadere einde van het betrokken schooljaar, dient zij zich hiertoe tot de school te wenden opdat de gegevens uit de authentieke bron waarop de verwerende partij zich actueel baseert zouden kunnen geregulariseerd worden.

Aldus uitgesproken te Brussel op **21 april 2023**.

De commissie was samengesteld uit:

- De heer Herman Verlinden, voorzitter;
- Mevrouw Linda Aerts (lid voor Opgroeien Regie) en de heer Jürgen Poels (plaatsvervangend lid voor FONS/VUTG).

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te,,

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van 3 maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van deze kennisgeving (art. 115, §1, 1e lid van het Decreet van 27 april 2018⁶ en art. 22, 3e lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018⁷).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens

⁶ Tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

⁷ Betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan.